

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celestno . 29.—
za ostale inozemstvo . 35.—

== V upravnih: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v, na
mesec. — Posamezna štev. 10 v.

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več kot trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

== Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6. —
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Upraviškega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 6 strani.

Državni zbor.

Dunaj, 23. aprila.

Posojilo dovoljeno.

Boj za novo državno posojilo je bil danes v zbornici končan. Sploh o boju v pravem pomenu besede ni moremo govoriti. Opozicija v zbornici in proračunskem odseku bi bila lahko zavlekla vso stvar, ko bi bila hotela. To pa ni bil njen namen, ker državne blagajne so v istini prazne in vlada je bila že pripravljena, da za letos ustavi vse podpore za razna nujna dela. S tem pa bi bili udarjeni vsi volivni okraji. Naloga in pravica opozicije, osobito »Slovenske Jednote« je torej bila, izpraševati vest vladi in njenim strankam, zakaj so v dobrem letu spravile državne finance v tolik nered. Vlada se seveda izgovarja, da je državne blagajne izpraznila, ker je morala pokriti stroške za lansko mobilizacijo. Ta izgovor ne velja, ker je vlada že doslej na ta račun najela dolga 360 milijonov, četudi navaja druge vzroke za izdatke. Ravno tako malo more zagovarjati in opravičevati primanjkljaj 70 milijonov v letošnjem proračunu. Dolžnost vlade in večine bi bila, skrbeti za to, da parlament o pravem času dogotovi primerno finančno reformo. Tudi to se ni zgodilo, čeravno opozicija ni delala nobenih težav. Finančni minister je menda hotel pometati s poslanci, ko je z mirno vestjo črtal iz proračuna razne postavke. Tu pa je grozno naletel na najhujši odpor svojih rojakov, ki so mu izrazili svoje obžalovanje, ker hoče za grehe finančne uprave in sploh sedanjega sistema kaznovati vse stranke in dežele. Moral je torej sprejeti celo višje posojilo v pokritje deficita, da reši vsaj začasno še sedanjo vlado. Drugo vprašanje je seveda, ali tako gospodarstvo dopušča državne koristi. In na to vprašanje je opozicija v zbornici in v odseku odgovarjala, da sedanji sistem ruši ugled države in parlamenta.

Včeraj je večina na predlog barona Chiarija očividno hotela kršiti poslovnik, ko je zahtevala isti dan novo sejo samo za tretje branje posojilne predloge. Gospoda je hotela že sinoči zapustiti bojišče, na katerem si je priborila slavo zmage jako dvomljive vrednosti. Opozicija se je le sklicevala na določbe poslovnika, ko je zahtevala, naj se danes vrši tretje branje. Končno so se junaki poparjeni udali tej zahtevi, in da-

nes je večina brez ovire tudi v tretjem branju dovolila posojilo 220 milijonov. Prihodnji teden bodeta zborovala proračunski in finančni odsek. Zaradi grških praznikov bode prihodnja zbornična seja šele 6. maja.

Belokranjska in dalmatinske železnice.

Skozi šest sej se je vlekla razprava o nujnem predlogu jugoslovanskih poslancev, naj vlada nemudoma prične graditi belokranjsko in dalmatinske železnice, o katerih se govori že od leta 1873. Danes je zbornica vendar enkrat in sicer soglasno sprejela nujni predlog. V razpravi je imel končno besedo

dr. Šusteršič,

ki je vladi opravičeno očital, da prezira zakon in dotično pogodbo iz leta 1907. Govoril je približno:

Ne vem, ali je sploh vsem gospodom znano, da smo še v razpravi o nujnem predlogu. (Veselosť.) Ta nujna razprava se vleče že skozi šest sej. Zato sodim, da je opravičena moja želja, naj se drugače postopa z resnimi nujnimi predlogi, kakor je v istini naš nujni predlog. (Pritrjevanje.) Ako se štejemo ves čas razprave o tem nujnem predlogu, je vsakomur jasno, da bi bili eno popoldne gotovi. (Pritrjevanje.) Z ozirom na veliko važnost tega vprašanja bi se bila morala nujna razprava pač dostojneje vršiti, kakor jo je vodil gospod predsednik, ki je takorekoč bolniku dajal homeopatična zdravila. (Tako je!)

Nato je govornik v dogovoru s predlagateljem Vukovićem predlagal nekatere izpremembe nujnega predloga, ki se sedaj tako-le glasi:

»C. kr. vladi se naroča:

1. da že vendar enkrat prične graditi železnico od Novega mesta čez Črnomelj in Metliko do deželne meje kranjske in od Knina do hrvaške meje, za kar je potrební kredit bil dovoljen z zakonom z dne 30. decembra 1907, in tako zveže Dalmacijo z državo preko Hrvaške in Kranjske;

2. da nemudoma in z vso odločnostjo stori potrebne korake pri ogrski vladi, da tudi ta prične graditi železnico zvezo od kranjske meje do Karlovca, dalje od Ogulina ali druge ugodne točke ob progi Karlovec—Reka čez Otočac—Gospič, Gračac, Mala Popina in Pribudici do dalmatinske meje, kakor je v zapisniku. ki sta ga obe vladi podpisali v Pešči 8. oktobra 1907. (V tem zapisniku sta se obvezali obe vladi, da se prične graditi že leta 1908 in je zgradba gotova do oktobra 1910, oziroma 1911);

3. ako pa ogrska vlada takoj ne zagotovi zgradbe, kakor je obvezana po pogodbi, potem naj nemudoma v smislu člena 24. avstro-ogrške pogodbe iz leta 1907 razsodi razsodišče, v koliko je ogrska vlada zamudila svojo dolžnost in katere posledice se morajo izvajati iz te zamude.«

Druge izpremembe v predlogu se tičejo dalmatinskih prog. Nato govornik nadaljuje: Glavna stvar nujnega predloga je, da se čimprej razpravlja in hitro sprejme. (Pritrjevanje.) O bistvu tega predloga so itak edine vse stranke. Zato je opravičena pritožba naša, da avstrijske vlade nikdar niso obračale potrebno pozornost na južne dežele in zahtevajo tudi koristi Avstrije in skupne države. (Tako je!) Ako bodo vlade še nadalje zanemarjale južne dežele in ne bodo o pravem času zgradile potrebnih železnic, potem ne govorite več o naši državi kot velesili, o politiki na Adriji in Balkanu; potem tudi ne potrebujemo vojne mornarice in recimo odkrito: Mi nočemo biti vele-moč in metati denarja v morje za brodovje, ki nima zadostnih opor in je preslabo proti velikom tujih, nasprotnih mornaric. (Pritrjevanje.)

Glavni namen predlogu je, da se Dalmacija zveže z državo. In v tem pogledu je opravičena naša graja sedanje vlade, ker ni storila svoje dolžnosti v smislu pogodbe iz leta 1907. Zato je precej hinavščine v izgovoru naše vlade, da ogrska vlada ne drži pogodbe. (Živahno prittrjevanje.)

V pogodbi se je naša vlada obvezala, da kranjsko in dalmatinsko progo leta 1908 prične, kranjsko že letos in dalmatinsko prihodnje leto konča. To dolžnost je avstrijska vlada nasproti ogrski v pogodbi prevzela, pa ne izvršila. Zato je ničev ves izgovor naše vlade, da je ogrsko opominjala na njeno dolžnost. Avstrijska vlada bi sama morala izvršiti svojo dolžnost! (Živahno prittrjevanje.)

Zato se ne čudim, ako ima železniški minister tolik strah pred razsodiščem in izjavlja, da razsodišče ni kompetentno. On seveda nerad stopi pred razsodišče, ker bi mu odgovorilo: Dragi gospod, saj sam nisi izvršil svoje dolžnosti! (Pritrjevanje.)

Zato razumem, zakaj se gosp. železniški minister izgovarja, da razsodišče ni kompetentno. Toda on ne more razsojati o kompetentnosti, ampak člen 24 avstro-ogrške nagodbe, po katerem

razsodišče samo odloča, ali je kompetentno. Na ta način seveda se je sploh nemogoče sklicevati na razsodišče, ker ogrska vlada lahko odkloni razsodišče z izgovorom na našega železniškega ministra, češ, da razsodišče ni kompetentno v tej stvari. (Pritrjevanje.)

Železniški minister je nedavno zatrjeval, da se letos prične graditi kranjska proga, ne glede na to, kaj stori Ogrska. Ali pa se bode to tudi zgodilo, je še vedno vprašanje. Saj avstrijske vlade že desetletja isto obljubujejo glede teh železnic, zato ne moremo lahko verjeti, kar se nam sedaj obljubuje. (Pritrjevanje.)

Železniški minister Wrba ima skoraj gotovo poštene namene, toda zraven njega sedi g. finančni minister, ki ima tudi važno besedo v tem vprašanju. Finančni minister je že lani z zakladnicami najel denar za te železnice, ki pa se še vedno niso pričele graditi. Zato rečem: Mi zahtevamo od vlade, da že vendar enkrat resno prične to delo. (Živahna pohvala.) Sicer bomo izvajali resne posledice, ako vlada ne izvrši tega, kar mora po zakonu in pogodbi. Gospod železniški minister: Pričnite hitro s temi železnicami in ne bodite tako počasni, kakor je bila ta nujna razprava. (Veselosť in živahno prittrjevanje ter ploskanje.)

Ko so še rešili nekaj vprašanj na predsednika, je predsednik Pattai zaključil sejo, ko je še vošil veselo Veliko noč poslancem pravoslavne vere.

Obrtni odsek

je v današnji seji rešil § 9 krošnjarske postave.

Priznanje izlama.

Išlo je poročilo posebne komisije, ki se je pečala z zakonskim načrtom o priznanju izlama kot veroizpovedanja po hanefitskem ritusu. Izlamci postanejo deležni pravice skupnega bogoslužja, samouprave v notranjih zadevah dobe pravico ustanavljati in upravljati zavode, ustanove in zaklade za kulturne, poučne in dobrodelne namene. Izlam razpada v mnogo sekt, ki se ločijo deloma po verskih dogmah, deloma po ritusu. Hanefiti prebivajo izključno v Bosni in v Hercegovini. Povoda zato ni, da se priznanje razteza tudi na ostale mohamedanske verske sekte.

Odčaja 220 milijonskega posojila.

V finančnem ministrstvu sta se posvetovala Bilinski in guverner zemljiškega kreditnega zavoda dr. Sieghart

LISTEK.

„Stari Ilija.“

(Tretja predstava »Ljudskega odra« dne 24. aprila 1910.)

Ello je dne 16. novembra 1890 — menda se ne motimo — ko je takratni vodja slovenskega gledališča in — reči smemo — ustanovitelj slovenske drame Ignacij Borštnik stopil pred slovensko občinstvo z večjim dramatičnim delom. Ta dan se je še na starem čitalniškem odru prvokrat uprizorila njegova izvirna narodna igra s petjem »Stari Ilija« in izzvala v tisti dobi vse priznanje. (Poprej enkrat se je uprizoril Borštnikov prizor »Ni moj ukus.«) K tej kratki reminiscenci pripomnimo le še, da je bilo osebe takrat, ko se je uprizoril »Stari Ilija«, navdušeno za pisatelja in svojega režiserja.

»Stari Ilija« gotovo ni klasično delo, ki bi imelo poseben pomen v slovenski dramatični literaturi. Ampak čitali smo in videli že mnogo mnogo slabših del, pa bodisi tujih ali domačih. Meni-

mo, da zadenemo pravo. če trdimo, da je pisatelj Borštnik imel pred očmi režiserja Borštnika, ko je zamislil in spravljal belo na črno »Starega Ilijo«. Kajti brez dvoma je, da se igralski efekt mora doseči pri dobri uprizoritvi zlasti vzpričo nastopajočih ansambljev, dasi pogrešamo glavnega junaka. Na čegar ramah bi slonelo celo dejanje. Pa tudi sicer se da igra z veseljem gledati in poslušati. Ni čudno! Saj ji je zajeta snov iz pristno narodnega življenja, polna posameznih dramatičnih efektov, četudi ji manjka tiste harmonične celote, ki je za dramo potrebna. Lepa sta pa jezik in slog.

Da omenimo ob kratkem sujet v Anzenbergerjevem duhu pisane igre: ni nov niti po obliki niti po vsebini, ampak tolikrat se ponavljajoč v resničnem življenju svoječasnih grajskih valptov, da mu ne moremo odrekati izvirnosti. Bogat mlinar in župan Bogaté ima hčer Marijano, ki ima snubca Završnikovega Toneta. Marijano pa hoče za ženo — radi premoženja seveda — mlinar Koprivar. Da to doseže in se iznebi svojega tekmeca, posluži se intrigantstva, ki je sicer nekoliko neverjetno in temelji — dasi v prevdanku zasnovano — vendar le na slučajnih okoliščinah. Završniko-

vega Toneta pa vidi iz srca rada Lucija, nezakonska hči »Starega Ilije« in nečakinja župana Bogatéta. Boli jo, ko vidi, da Tone snubi Marijano. Koprivar naščuje in plača lovca Topolčevega Miho proti Kriškemu oskrbniku, ki je Miho obstrelil na divjem lovu. Prilika se ponudi zvečer na dan cerkvenega žeganja. Pri Bogatétu v gostilni je zbran ves mladi svet. Završki Tone pleše s svojo nevesto Marijano. Takrat pa nagovori mlinar Koprivar Kriškega oskrbnika, naj poskusi svojo srečo pri Tonetovi nevesti, a potem Koprivar povzroči sam, da izve to Tone, češ, »kje je Marijana« in »kje je oskrbnik?« Tonetu zavre kri, oskrbnik pride na pozornico, vname se prepir, Tone mu zapretil, da »bo pomnil današnji večer« in odide razjarjen po ukazu Bogatétovem, za njim pa Kriški oskrbnik. Kmalu na to pa pride vest, da je ta ubit. Primejo Toneta, ki trdi, da je nedolžen. Ne veruje mu nikdo, tudi ne nevesta Marijana, — edino Lucija mu veruje. »Stari Ilija« pa zbudi vest divjemu lovcu Mihi, ki prizna dejanje in se izroči sam roki pravice. Tonetova nedolžnost je dokazana, a loči se od Marijane in zasnuje Lucijo. Ostale osebe so za dejanje postranskega pomena.

Kakor rečeno, igra je ustvarjena v prvi vrsti za igralce, zlasti za ansamble. Le s tega stališča in ne s stališča literarne vrednosti jo moramo presojevati. Ali je v tem oziru dosegla svoj namen za »Ljudski oder«? Smelo trdimo: da! Odkritosrčno moramo priznati, da si nismo upali pričakovati takega uspeha. Reči moramo, da je bila uprizoritev vzorna navzlic temu, da se je bilo treba boriti proti raznim neprijaznim duhovom. Vsa čast režiji oziroma neutrudnemu g. Podgrajskemu Urbančiču, ki je s krepko roko vodil številno komparzerijo, kakor se malokdaj vidi na slovenskem odru. Male nedostatke v tehničnem oziru, ki pa niso motile, prištevamo na čisto drugi rovaš. V celoti pa je šla igra tako uglašeno, da se je ni treba sramovati slovenskemu odru. Videli smo že mnogo slabših, ne le po obliki, tudi po vsebini. Prednost med moškimi moramo priznati poleg g. Urbančiča, ki je rešil poleg težke naloge režiserja jako dobro svojo vlogo godca Gojžana, interpretu naslovne vloge »Starega Ilije« g. Vrečarju. Dovršil je karaktersko vlogo s tisto doslednostjo, ki diči pravega igralca. Boljšega interpreta si tudi Borštnik ne more želeli. Temperamentno je izvršil vlogo Toneta

Oddaja 220-milijonskega posojila.

V finančnem ministrstvu sta se po svetovala Bilinski in guverner zemljiškega kreditnega zavoda dr. Sieghart o oddaji rentnega posojila. Posojilo odda poštna hranilnica, ki sklene z bankami pogodbe.

Proračunski odsek

zboruje v torek, sredo in četrtek. Pred vsem reši postavke: dvor, kabinetna pisarna, državni zbor, državno sodišče, ministrski svet in upravno sodišče. Politična debata bo le pri dispozičnem zakladu. Pravo delo se prične šele po Binkošti, ko se poročevalci seznanijo z materialom. Italijansko vseučiliško vprašanje pride na vrsto šele po Binkošti.

Iz »Slovanske Unije«.

Korespondenca »Centrum« poroča: »Slovanska opozicija je zelo ogorčena na mladočelne, ker so bile mladočelne klopi pri glasovanjih proti vladi malone prazne, kar se je pokazalo tudi pri glasovanju ob drugem branju predloge o najetju posojila. Navzoči so bili samo trije mladočelški poslanci, ostalih s Kramarjem in štirih ekscentrih ni bilo pri glasovanju navzočih. »Slovanska Unija« je zaradi Kramarjevega postopanja ogorčena, ker je izražal vladi največje nezaupanje, pri glasovanju je pa izginil. Stansky je zahteval v parlamentarni komisiji »Slovanske Unije« pojasnila, ki ga pa ni dobil, ker pri seji ni bilo nobenega mladočelškega zastopnika.

PROTIEVROPSKA VSTAJA NA KITAJSKEM.

V London dohajajo poročila iz Hankau, po katerih je položaj jako kritičen. Zene in otroci beže iz Čanšaja. Veliko hiš je zgorelo. Povsod so nalepljeni lepaki, ki pozivajo, naj se Evropci pomore. Misijski beže. Vstaji so zažgali neko šolo, v kateri je zgorelo trideset dijakov. Proti vojnim ladjam so izpuštili vstaji goreče džunke. Ameriški pekinški poslanik se boji, da se nemiri še razširijo.

RUSKI VPLIV V PERZIJI.

V Perziji je pozvan Sipahdar, da sestavi novo vlado, kar pomenja zmago Rusom prijazne perzijske struje.

BRUSELJSKA SVETOVNA RAZSTAVA je bila otvorjena dne 23. t. mes. v Bruslju.

Dnevne novice.

+ **Napad na našo državnozbornsko delegacijo.** Neprestano zaletavanje nekega scribifaxa tržaške »Zarje«, ki katoliško vero izrablja v to, da hoče z njo braniti svoje individualne klečepalne nazore, smo doslej dosledno ignorirali, ne moremo pa molčati zdaj, ko napada celo našo državnozbornsko delegacijo. Mož, ki je nedavno pisal, da ljudstvo ne v politiki ne v cerkvi nič ne pomeni in da »vse dobro pride le od zgoraj«, si upa v imenu katoliške vere, v resnici pa s svojega neskončno omejenega stališča, presojati in obsojati zblíževanje jugoslovanskih poslancev na Dunaju! Tako-le je namazal »katoliški mož« v »edinem katoliškem listu« na svetu: »Na vsak način pa je to zanimivo in za katoliške stranke zelo poučljivo dejstvo, da je jalov vsak poizkus zblížanja na račun naših svetih načel in s povdarjanjem neke narodne radikalnosti na naši strani. Zdi se, da nas hoče učiti isto resnico tudi ono mučno krpanje »odkritosrčnih odnošajev« med jugo-

slovanskimi klubi v naši državni zbornici! Ne zapirajmo oči, učimo se rajši!« — »Naša sveta načela!« Če to ni hinavščina in norčevanje iz Boga samega, pa je neumnost, kakor jo je treba z lučjo po dnevu iskati. Kdor vidi v zblížanju obeh jugoslovanskih klubov na Dunaju v svrhu politične okrepite »Slovanske Enote« v boju zoper vlado kakšno nasprotje s katoliškimi principi, ta je pač hudo udarjen, če pa piše list, splošno nevaren. Naša stranka pa in njeni zastopniki na Dunaju ne morejo nič drugega kakor takega človeka pomilovati, list pa, ki ga vodi, smatrati za nasprotnika naših načel in ga pobijati, dokler naši razumni tržaški somišljeniki ne storé, kar bi bilo sicer že zdavnej pričakovati: spremeniti razmere, ki niso na mestu pri urejevanju katoliškega ljudskega lista in ki so našim ljudskim načelom strupeno sovražne.

+ **Orli kamniškega okrožja** so večeraj v Radomljah pokazali, kako so narasli in kako marljivo delajo za procvit naše organizacije. Včeraj, 24. t. m., je namreč kamniško okrožje priredilo v Radomljah okrožno javno telovadbo, na katero je prihitelo 120 telovadcev v krogih. Na javnem ljudskem shodu pod milim nebom je pred mnogobrojno množico govoril Rihard Smolej, nato pa se je vršila telovadba, ki so jo izborni izveščani Orli kamniškega okrožja jako lepo in točno izvajali. Po telovadbi je velik orlovski četi govoril F. Terseglav, nato pa se je vršila okrožna seja. Iz tajnikovega poročila smo izvedeli, da šteje kamniško okrožje 350 članov, 140 v uniformah, odsekov je 7, pa en pododsek. Blagajniško stanje je vrlo ugodno. Med drugim se je sklenilo, nabaviti si nemudoma okrožni orlovski prapor in imenovati zavoljo svojih velikih zaslug in izredne vneme za fanovsko organizacijo g. dež. poslanca dekana Lavrenčiča iz Kamnika za častnega člana okrožja. Kamniško okrožje je zopet pokazalo, da je eno prvih in najbolj organiziranih ter šteje same trdno disciplinirane in samozavestne člane. Bog živi!

+ **Obrtni odsek državnega zbora** je imel v petek in soboto sejo. Porazdelilo se je nekaj referatov, med temi ima poročilo o ureditvi sodavičarske obrti Gostinčar. Zelo živahna debata se je razvila o zakonu krošnjarstva. Po predlogih referenta bi se krošnjarstvo skoro onemoglo. Tako naj bi se iz krošnjarstva izobčilo prodajanje sadja in kandičtov. Krošnjariti bi se ne smelo po javnih lokalih itd. Vkljub vsem izjemam, ki so se dovolile krošnjarjem v kočevskem okraju, bi jim postalo krošnjarstvo nemogoče. Proti temu sta se uprla posl. knez Auersperg in Gostinčar. Gostinčar je povdarjal, da »Kočevjarje nikakor s krošnjarstvom ne škodujejo obrti, ker dotično blago kupujejo pri slaščičarjih in podobnih izdelovalcih. Nasprotno podpirajo s prodajo tega blaga ravno te vrste obrti. Sprejel se je nato § 9. z vsemi olajšavami za krošnjarje iz kočevskega okraja razven točke, da bi se smelo tudi v nedeljah zvečer krošnjariti; zadnja točka je bila odklonjena s 14 proti 14 glasovom. Naši dolenski krošnjarji imajo v zakonu precejšnje olajšave, o katerih poročamo kasneje.

+ **Prezentacija.** Za župnijo Mirnopolč je bil zopet na lastno in željo mnogih župljanov prezentiran od novomeškega kapiteljna č. g. Anton Zoré, župnik v Motniku.

+ **Supilov apel na prestolonaslednika.** V seji dne 22. t. m. je v hrvaškem saboru med drugim govoril tudi poslanec Supilo ter se v svojem govoru naravnost obrnil na prestolonaslednika Frana Ferdinanda s prošnjo, naj tedaj, ko zasede prestol, ne dopusti, da bi se njegovega imena in njegove visoke naloge posluževali ljudje, ki sovražijo hrvaško in srbsko ljudstvo in imajo čisto druge cilje nego on — prestolonaslednik. Ljudstvo na Hrvaškem ni nelojalno, marveč hoče le svoje pravice. Grof Khuen Hedervary je mož, ki je zakrivil današnje žalostne razmere na Hrvaškem, zato ne more izreči zaupanja ne njemu, ne njegovemu zaupniku.

+ **Tomašičev režim razkrinkan.** Marsikomu je bilo nerazumljivo, na kakšen način je ban Tomašič tako ukrotil in podjarmil saborsko večino hrvaško-srbsko koalicijo, da mu je naravnost slepo orodje, da podpira ali vsaj molči k dejanjem vlade, ki bijejo v obraz hrvaškim pravicam in hrvaškemu rodoljubju. V seji dne 22. t. m. pa je ban odkril vsemu svetu bič, ki ga je med štirimi stenami pač že ves čas vtilnil nad koalicijo: grožnja z razpustom sabora! V navedeni seji je namreč po odkritju dr. Mile Starčevića, da je državnemu pravdniku Accurtiju v vele-srbskem procesu sestavil obtožni govor dr. Kršnjavi, vstal ban Tomašič in neusmiljeno zavrnil hrupne izraze ogor-

čenja večine, ki ji je bilo odkritje dr. Starčevića seveda neizmerno ljubo. Kot ban dviga svojo besedo proti sumničenju državnih organov in ako se ponovi poizkus, škodovati avtoriteti teh organov, potem bo upotrebil druga sredstva, ki so mu na razpolago in bo razpustil sabor! In potem vladal dalje brez sabora, čisto kakor baron Rauch — ta strogo ustavni ban! In na to predrznost se je večina potuhnila, sesedla v klopčič in banu dovolila indemnite-to na dolg rok! Zares tako nizko, kakor hrvaško-srbska koalicijska se ni z lepa padla kaka večina. Nekateri jo zagovarjajo, češ, da se »žrtvuje« za volivno reformo; verjemi to, kdor more. A četudi vodi koalicijo res ta rodoljubna misel, je njeno početje vseeno jalovo: za tako volivno reformo se pač ne kaže »žrtvovati«.

+ **Ante Jakić zopet v dušnem pastirstvu?** Zaderski »Narodni List« prinaša vest, da se hoče g. Ante Jakić, ki dolgo vrsto let ni izvrševal svojega duhovniškega poklica ter deloval izključno kot časnikar (izdajal je zaporedoma »Diritto Croato«, »Pensiero Slavo« in »Slavensko Misel«) zopet posvetiti dušnemu pastirstvu ter je stopil v dogovor s svojim škofom Nakićem, ki ga je rad sprejel pod svoje okrilje.

+ **Posnemajmo agilnost Lahovi!** Čim prej se založijo v korist »Lege« — s v e č e, ki jih bo izdelovala tvrdka Stejer & Co. iz Trsta. Kateri slovenski svečar bi bil pripravljen založiti sveče v korist naše »Narodne obrambe«?

+ **Štrajk Lloydovih kapitanov preprečen.** Uradno poročajo, da se je trgovskemu ministru posrečila posredovalna akcija, da je prišlo med Lloydovo upravo in kapitani do sporazuma, ki je bil sklenjen na obojestransko zadovoljnost.

+ **Cena prašičev in telet na Dolenjskem** je letos izvanredno visoka; v Mirnipeči je neki kmet prodal dva prašiča, ki sta skupaj tehtala nad 300 kil, po 1 K 35 h kilo na živo vago. Teleta so po 1 K 20 h kilo na živo vago. Mesarji sekajo govedino po 1 K 20 h, teletino po 1 K 60 h in svinjino po 1 K 80 h.

+ **Razpisana srednješolska mesta.** Od 9. do 23. aprila so bili izdani sledeči razpisi: Klasična filologija: Celovec (g., L. G. d., 30. IV.), Praga-Novomesto (g., L. G. d., 10. V.), Praga-Mala stran (g., L. G. d., 20. V.), Dunaj XVI. (g., L. G. d., 20. V.). — Moderna filologija: Beljak (g., Fr. D., 30. IV.). — Zgodovinska skupina: Dunaj XI. (r., H. d., 10. V.). — Mat. fiz. skupina: Dunaj XI. (r., M. NL., 10. V.), Dunaj XVII. (g., M. Geom., 10. V.), Celovec (uč., M. NL., 15. V.), Dunaj XVI. (r., M. Geom., 20. V.).

+ **Izprašane prof. kandidate,** ki reflektirajo na supleture na Kranjskem, opozarjamo, da se tozadevno zglase pri kranjskem deželnem šolskem svetu najpozneje do 1. julija 1910.

+ **Družbi sv. Rafaela** se poroča iz Johannesburga (Transvaal, juž. Afrika) sledeči: Navzlic znatno izboljšanega splošnega položaja v Transvaalu še vendar ni stavljenih predpogojev za nadaljno vseljevanje v ta kraj. Število nezaposlenih, med katerimi je precej takih, ki so sami vzrok tega nedostatka, je še vedno veliko in zlasti za one vse-ljence, ki niso angleške narodnosti, je tudi v slučaju, da razumejo kako rokodelstvo, jako težavno dobiti posel. Ako se bo z odkritjem zlatokopov nadaljevalo, tedaj je pač upati, da se bo položaj za delavce, ki so v tem izurjeni, v Johannesburgu in ob robu Witwater nekoliko izboljšal, vendar drugi delavci, posebno pa zidarji, naj ne pričakujejo v doglednem času velikega zaslužka. Osebe z višjo šolsko izobrazbo, knjigovodje, privatni uradniki itd., ki niso popolnoma vešči angleščine, se energično svari pred vseljevanjem v Transvaal, kajti te osebe sedaj sploh ne bodo dobile službe. V koloniji Orange-River se je po delavcih-belokožcih sploh le malo povpraševalo in to tudi lansko leto navzlic nekaterih začasnih del, n. pr. pri gradbi železniške proge Bloemfontain-Kimberley.

+ **Na ženitovanju umrl.** V četrtek, dne 21. t. m. se je poročil v Bršljinu pri Novem mestu gostilničarjev sin Drenik (Čefidel). V petek zvečer je bil na ženitovanju tudi tamošnji trgovec Janez Nep. Pikel. Ko si je ravno hotel prižgati cigareto, se naenkrat zgrudi od kapi zadet mrtev na tla. Pri svojih sovaščanih in znancih jako priljubljeni mož je bolehal že več let, a je vzlic temu še vedno skrbno in vestno opravljal svoje posle.

+ **Mednarodno umetniško razstavo v Benetkah** so večeraj slovesno otvorili. Razstava je uprav velikanska. Udeležili so se je prvi umetniki iz cellega sveta. Slovenci si to prekrasno razstavo ogledajo povodom izleta »Ljubljane« v Benetke. O razstavi nam je obljubljeno poročilo.

— **Umrl** je v Splitu znani dalmatinski rodoljub Vicko Milić, star 79 let.

— **Za izlet v Benetke** se je rok za oglaševanje na splošno željo podaljšal do 2. maja. Seve se bo v prvi vrsti upoštevalo tiste, ki se prej oglašajo, zato naj se vsi, ki se nameravajo udeležiti tega znamenitega, a cenenega izleta, podvzajo z oglaševanjem.

— **Prestavljen** je v orožništvo poročnik 17 pešpolka Franc Perhauz.

— **Dr. Graziadio Luzzatto aretiran?** Goriški italijanski listi pišejo, da je bil aretiran na nekem avstro-ogrskem parniku, namenjenem v Argentino, znani bivši odvetnik Graziadio Luzzatto, ki je pred leti zaradi raznih nečednih dejanj pobegnul na otok Krk.

— **Novi vozni red** izkazuje nekaj izprememb. Na gorenjski progi: Iz Ljubljane odpelje prvi vlak ob 7. (tri minute prej), pride v Kranj ob 9. uri 56 min., drugi vlak odide že ob 7. uri 12 min. (14 minut prej, v Kranj dojde že ob 9. uri 54 minut (sedaj ob 10. uri 9 minut), opoldanski vlak odpelje iz Kranja minuto pozneje (12. uri 31 minut, popoldanski vlak ob 3. uri 30 minut, odpelje 2 minuti pozneje kakor sedaj, večerni vlak odhaja iz Ljubljane 2 minuti pozneje kakor sedaj, večerni vlak odhaja iz Ljubljane ob 6. uri 35 minut in pride v Kranj ob 7. uri 24 minut, torej 13 minut pozneje, ponočni vlak odpelja ob 10. uri 10 minut (10 minut pozneje). Od 29. maja ob nedeljah in praznikih vozi iz Ljubljane še vlak ob 5. uri 40 minut.

— V Ljubljano prihaja vlak ob 7. uri 9 minut (sedaj ob 7. uri 12 minut), 11. uri 20 minut (11. uri 23 minut), 4. uri 17 minut (4. uri 15 minut), 6. uri 58 minut (6. uri 49 minut, 8. uri 15 minut (8. uri 42 minut), 11. uri 22 minut (11. uri 8 minut). — Na tržiški progi z neznatnimi izpremembami. — Na kamniški ostane vse neizpremenjeno. Kakor čujemo, hoče želez. uprava v jeseni uvesti zadnji ponočni vlak še nekoliko pozneje, da se ustreže večkrat izraženim željam prebivalstva po tem vlaku. Zeleti bi le bilo, da bi imel še vlak, ki dojde iz Celovca ob 12. uri 53 minut na Jesenice, zvezo z Ljubljano, oziroma saj uro prej z Jesenic.

— **Naša bojna ladja »Cesar Karol VI.«** katera je odplula 1. marca iz puljske vojne luke proti Argentini, da tam ob stoletni slavnosti Argentinske neodvisnosti zastopa našo državo, je 16. t. m. priplula v Rio de Janeiro, kjer se že tudi mudijo ruske, francoske, laške in nemške bojne ladje. Ker se bodo vršile velike slavnosti ob 25. maja do srede junija, bo odplul »Cesar Karol VI.« sredi maja iz Rio de Janeiro in bo priplul 21. maja k slavnostim v Buenos Aires, kjer bo ostal do 20. junija, nakar se zopet povrne v domovino. — Dne 28. t. m. pride nadvojvodinja Marija Jožefa za dlje časa na otok Brioni.

— **Tujci iz Amerike v Avstriji.** V Trst je priplul parnik »Martha Washington«, ki ima na krovu vse kajite oddane bogatim Amerikancem, ki so se pripeljali v Trst, da od tu gredo v razna avstrijska letovišča. Dne 20. t. m. je iz New-Yorka odplul parnik »Alice«, ki vozi v Avstrijo 120 bogatih Amerikancev, tudi drugi parniki bodo v Trst pripeljali izredno mnogo ameriških gostov.

— **Vožnja v smrt.** Pri Mladi Bole-slavi na Češkem se je zgodila zopet velika avtomobilna nesreča. Dva inženirja neke dunajske tvrdke sta se peljala po cesti z avtomobilom, ki se je moral izogibati po cesti razmetanim kamenjem. Nakrat je avtomobil zadet ob nek velik kamen na cesti in inženirja je vrglo iz avtomobila. Inženirja sta obležala mrtva. Šofer te nesreče ni opazil in je vozil dalje. Še-le v Mladi Bole-slavi je opazil, da ni nikogar v vozu, vozil je nazaj in dobil oba inženirja ubita. Vzrok nesreče je bil, ker avtomobil še ni bil popolnoma gotov ter se inženirja pri sunku nista mogla nikamor oprijeti.

— **Španski goljufi z zakladi** že zopet pošiljajo po Slovenskem pisma, ki pravijo, da je pošiljatelj v ječi, da ima neke ogromne denarje in da dobi dotičnik, ki bi mu dal kak primeren pred-ujem, del premoženja. To so že stare limanice, a ker bi lahko kdo verjel sleparjem, je treba svariti pred njimi.

— **Gospodarski položaj na Rumunskem.** Tvrdke, ki imajo ali nameravajo trgovske zveze na Rumunskem, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani jako važna zaupna poročila o gospodarskem položaju na Rumunskem.

— **Razstave v Londonu v letu 1910.** Leta 1910. se bodo v Londonu vršile naslednje razstave: meseca oktobra za pisarniške potreščine; meseca novembra za nagodzne motore; od 3. do 7. oktobra medicinska razstava; od 1. do 5. novembra kuharska razstava.

— Na kljuki vrat se je obesil radi domačih preprirov pri St. Ožbaltu užitkar Franc Smerkolj.

— **Otrok padel materi iz rok na dvorišče.** V Celovcu je neki delavki padel otrok iz rok ter priletel iz prvega nadstropja na dvorišče. Mati se je od strahu zgrudila. Zadel jo je srčna kap; bila je takoj mrtva. Otrok je ostal nepoškodovan.

— **Industrijska razstava.** V Manchesteru se bo v času od 12. maja do 25. junija 1910 vršila industrijska razstava, ki bo deloma imela mednarodni značaj.

Za pravoslavno volilno skupino v bosenski sabor je odbor 39torice že postavil kandidate, ki pripadajo večinoma izobraženstvu.

— **Pri pljači zaboden.** Pri prodaji vina posestnika Kosa v Ločni med St. Petrom in Rudolfovom so zaklali večeraj okrog 7. ure zvečer vrlega mladeniča Josipa Medveda, p. d. Sovanovega, starega 20 let. Zločinec da je neki zloglasni Jeršček iz Broda pri Kandiji, katerega iščejo orožniki. Josip Medved je bil miren, nadarjen ter ukažen mladenič mirne narave ter veleposestnika sin.

Štajerske novice.

š **Krščansko gibanje.** V nedeljo, dne 24. aprila se je vršila v Mariboru zelo krasna, za naše mesto pomembna slavnost. Krščansko žensko društvo je obhajalo ta dan petdesetletnico svojega obstanka. Slavnosti so se udeležila razna mariborska katoliška društva. Ob pol 9. zjutraj so se uvrstili udeleženci slavnosti pred zavodom čč. šolskih sester ter so v dolgi procesiji odkorakali v ozaljšano stolno cerkev. Nj. ekselencija premil. knezoškof Mihael je, deleč nepreglednim množicam vernega ljudstva svoj višjepastirski blagoslov, vodil veličasten slavnostni sprevod. V sprevodu smo opazili zastave kat. del. društva, društva katoliških rokodelskih pomočnikov in več drugih. Vladika Mihael je nato v stolni cerkvi, ki je bila natlačena polna, imel krasen, globoko zamaščen slavnostni govor, kjer je poveljeval petdesetletni obstoj in jubilej društva katoliških žen v Mariboru. Nato je ob obilni asistenci celebriral slovesno pontifikalno sv. mašo. — Popoldne ob 4. uri se je slavnost zaključila v zavodu čč. šolskih sester s krasno uprizorjeno izvenckveno slovesnostjo, ki se je udeležilo mnogo laičskih in cerkvenih gospodov. Omeniti mi je, da je zavod šolskih sester in več drugih katoliških naprav v Mariboru delo društva katoliških žen. O obširnem in blagonsnem delovanju društva v teku 50-letnega obstoja se bo izdalo obširno poročilo.

š **Pozor! Na stražo!** Spodnještajerski »Volksrat« je sklical v nedeljo, dne 24. aprila v Mariboru shod zaupnikov nemškonacionalne in štajercijanske stranke iz mariborske okolice k posvetovanju, kako bi se dalo slovenske učitelje na okoliških šolah nadomestiti z nemškimi. Sklepalo se je tudi o neki večji gospodarski zadrugi, ki naj bi izvrševala za nemške in nemškutarske pristaše prodajo vina, živine, sadja in vseh drugih pridelkov. Sedež te zadruge bo v Mariboru. Nemci so izpoznali, da jim samo »Schulverein« in »Stüdmärka« ne pomagata k osvojitvi slovenske mariborske okolice, ampak treba se je vreči na gospodarsko-zadružna tla. V sedanjih, za kmeta kritičnih časih se bo marsikateri slovenski kmet nehote oprijel te vabljuje rešilne vejice, če se od naše strani ne bo storilo resnejših korakov. Na primer naši vinorejci so po mnogih krajih naravnost obupani, ker ne morejo spraviti pridelka v denar, dasiravno že eksekutor trka na vrata.

š **Samostojna občina.** Kakor se nam poroča od visoke c. kr. namestnije v Gradcu, je delitev velike občine Jurklošter potrjena in Sv. Lenart nad Ločkim postane samostojna občina. Gospod župnik Časl je dosegel svoj namen v veliko veselje nove občine.

š **Oče pesnika Aškerca umrl.** Pri Sv. Marjeti poleg Rimskih toplic je sinoči umrl Anton Aškerca, po domače Hrušovar, oče pesnika A. Aškerca, star 85 let. N. v m. p.

š **Toča.** Iz Vitanja se nam piše: V petek ob štirih popoldne so se privalele sem od Drave strašno črnotemne megle, ki so vse obzore zakrile. Začel je vdarjati grom, strele so švigale in vsula se je kakor lešnik debela toča, ki je hipoma vse pobelila. Vse to neurje je trajalo pol ure, potem pa so se megle podile proti Konjicam. — Škode ni nobene, ker še pri nas nič ne cvete.

š **Pri Sv. Rupertu v Slov. gor.** je dne 20. aprila umrl veleposestnik in tridesetletni cerkveni ključar g. Anton Fras v 65. letu svoje dobe. Bil je mož kreme-

nitega značaja, kakor jih Slovenija malo premore. Da ga je ljudstvo globoko spoštovalo, pričal je velikanski pogreb v petek popoldan. Blag mu spomin. Naj v miru počiva!

š **Teharje pri Celju.** G. Janez Čemazar bo za župnika na Teharjih ustoličen s 1. majem t. l. Z istim dnevom pride tje za kaplana g. Janez Razbornik iz Sv. Martina na Pohorju.

š **Pogreb poslanca Vinka Ježovnika** dne 15. t. m. se je vršil v Velenju s spremstvom petero duhovnikov in ob veliki udeležbi občinstva. Na gomili so govorili državni poslanec Mandić za »Savez južnih Slaven«, deželni poslanec Kukovec za »Narodno stranko«, Lipold v imenu »Sokolov«. Rajni je bil neodvisen kandidat. Po izvolitvi si ga je prisvajala »Narodna stranka« za svojega. N. p. v m.!

š **Sv. Peter v Savinjski dolini.** Dne 24. t. m. je imel tukaj državni in deželni poslanec dr. Benkovič z deželnim poslancem Terglavom organizacijski shod.

š **Vinska kriza** na Spodnjem Štajerskem je postala naravnost akutna v mnogih krajih. Na Bizeljskem, v Haložah, v Posavju, Slovenskih in ljutomerških goricah imajo kmetje velike kleti polne vina, a kupcev ni od nikoder. Kdor nima dobrega, stalnega odjemalca, ta je naravnost siromak. Trtna uš je pred leti zadala smrten udarec stari trti, novo trto bo pa uničila vinska kriza. Z velikim naporom in stroški je slovenski vinorejec zrigolal uničene goličine, najel posojilo, drago plačeval delavce, trte, gnoj in kolje, da si je zopet obnovil vinograde. Sedaj, ko bi naj začel dolgovne vračati, pa ne more vina niti za slepo ceno prodati. Kaj bo sledilo iz tega? Vinorejec bo izgubil veselje do obdelovanja vinogradov in ti bodo sčasoma izgledali zopet tako kot pred trtno ušjo. In slavna avstrijska vlada, ki vedno na vsa usta zatrjuje, da hoče pospeševati kmetijstvo, še resno namerava vpeljati novi vinski davek! To je škandal prve vrste za moderno državo! Tu mora zavreti kri še tako mirnemu davkoplačevalcu — vinorejcu! — Od naše strani se bo treba na vso moč podvizati, da bi se začela naša slovenska vina razpečavati v severne dežele, na Dunaj, Češko, v Šlezijo, Galicijo in v druge slovanske pokrajine. Odprimo našim vinom pot na sever in mnogo gorjā bo izostalo!

š **Ptujski »štajerci«** vedno obrača oči proti nebu in se proti svojim lahko vernim backom dela hudo katoliškega. In najdejo se še taki ljudje, ki mu brez pogojno verjamejo. Ti kalini bi naj šli zadnji tork 19. aprila opazovat zborovanje protestantov in odpadnikov v Ptuju. Navzoči so bili vsi krušni očetje »štajercjevi«, posebno trgovci. Dobro bi bilo, da bi se doznalo njih imena, bi jih vsaj naše katoliško ljudstvo vedelo bolj ceniti. Značilno za »štajerca« je, da je pod županstvom njegovega rednika darovala mestna občina Ptuj 50 kron za ptujsko lutrovstvo.

š **Radvanje pri Mariboru.** Tu je v četrtek, dne 21. aprila umrl Josip Roth, vinotržec in posestnik. Pokojni je bil nekdanji občinski predstojnik, član mariborskega okrajnega zastopa in drugih javnih korporacij. Bil je zagrižen naš narodni nasprotnik.

š **Roosevelt v Mariboru.** V mariborskem kinematografu v hotelu »Stadt Wien« bodo te dni kazali bivšega predsednika Roosevelta. Slovincem se to podjetje kljub kričeči reklami ne bo priljubilo, ker se tam neprestano izziva in sramoti Slovence. Celo uslužbenci so tako netaktni, da izkušajo s »Heil und Sieg«-klici privabiti (?) občinstvo. Slaba reklama!

š **Požarnovarnostna policija na štajerskem.** Graško c. kr. namestništvo je izdalo odlok na podrejene c. kr. politične oblasti, v katerem opozarja na veliko nesrečo v Oekoeritu. Opozarja se oblasti, naj strogo pazijo na izvrševanje dolžnosti požarno varnostne policije pri plesnih veseljah in priredbah, na katerih je zbrano veliko ljudi v zaprtem prostoru. Opozoriti je treba občine, da so take prireditve dovoljene samo na krajih, na katerih se ni bati požara. Prireditve v poslopjih, kakor n. pr. leseni skednji ali sploh v takih, ki niso postavljena iz ognja varne tvari, ne, v katerih se nahajajo večje množine gorljivih snovi, kakor tudi v prostorih, ki nimajo dovolj izhodov, se morajo prepovedati. Tudi ni dovoljena v takih prostorih razsvetljava, ki bi mogla provzročiti v gotovih razmerah požar, kakor n. pr. papirni lampijoni, sveče itd. V odloku so še razna druga navodila, med drugim se tudi ukazuje podrejenim političnim oblastim, naj tozadevno pouče občine ožniška postajna poveljstva, ki izvršujejo v teh slučajih dolžnosti požarnovarnostne policije.

USPEHI PROTIPOLJSKE POLITIKE.

Eden izmed najhujših nasprotnikov Poljakov, nemški šovinist profesor Dellbrück, je napisal v svojem listu »Preussische Jahrbücher« pred kratkim članek, v katerem iskreno piše o velikem neuspehu dosedanje protipoljske politike. Glavni vzrok temu neuspehu se zdi piscu to, ker vodi akcijo proti Poljakom država, birokracija, a ne narod, ne zasebna akcija. Nemški kmetje so se navadili na državno podporo, obrtniki ravno tako. Da, v teh nemških slojih je nastalo prepričanje, da jih mora država, zlasti pa uradništvo, podpirati in obračati nanje posebno pozornost. Izgubili so vsled tega oni podjetni duh, omehkužili so se, postali so nesamostojni, nekake pijavke na državnem in narodnem telesu. Zaradi tega se ne morejo vzdržati v tekmi s Poljaki, ki so utrjeni v težki narodni borbi. Posledica te politike je, da se ne more vzdrževati nemški kmet, če tudi dobi povprečno vsaki naseljenec 12.000 mark podpore, bodisi v gotovini, bodisi kot posojilo. A poljski delavec krvavo dela v rudnikih za svoj zaslužek, kupuje si zemljo in uspešno tekmuje proti dobro situiranemu Nemcu. V mestu Gnjaznu je bilo n. pr. leta 1890 nemških obrtnikov 176, a poljskih 340, dočim je bilo leta 1906 nemških samo 136, a poljskih 406! Pa to je še dobro razmerje napram nekaterim drugim mestom. Temelj zdravega meščanskega prebivalstva niso subvencije, protekcije, štipendije, ampak ono angleško načelo »Self made man«! — samopomoč. Prvega se krčevito drže Nemci, in zato ne napredujejo, drugega pa Poljaki, katerim ne more zaradi tega ničesar najjačja država v Evropi. — To, kar je povedal Dellbrück glede na Poljake, je tudi za nas značilno. Ako vlada podpira Nemce, jih bo samo omehkužila, da ne bodo sposobni za življenjski boj. Slovenci kot zdrav narod pa čutimo v sebi dovolj moči, da se borimo proti neprijateljem, Nemcem ali dunajskemu vetru. Ena misel pa mora prevevati vse sloje slovenskega ljudstva, namreč: samopomoč — organizacija.

VSE SOMIŠLJENIKE OPOZARJAMO, naj se pri naročilih vsakovrstnih obrtnih izdelkov obračajo na člane »Društva rokodelskih mojstrov« v Ljubljani. — V društvu so zastopniki vseh obrti, ki bodo postregli s solidnimi izdelki za kolikor mogoče nizko ceno. — »Društvo rokodelskih mojstrov« v Ljubljani (»Rokodelski dom«, Komenskega ulice št. 12) daje radovoljno pojasnila v vseh obrtnih zadevah.

Ljubljanske novice.

lj **Umrla** je danes zjutraj v Mali čolnarski ulici v Ljubljani Uršula Zirkelbach, mati Hinko Zirkelbacha, hišnega posestnika in podfaktorja Kat. Tiskarne. Pogreb bo v torek ob 5. uri popoldne. N. v m. p.!

lj **»Rdeči Prapor«** se jezi, ker socialni demokratje niso dobili za dan 30. aprila od deželnega odbora na razpolago deželnega gledališča in pravi, da se je s tem pokazalo, »kako so pri kranjskem deželnem odboru naklonjeni delavcem«. Enkrat za vselej najodločneje zavračamo, da bi se ravno socialni demokratje identifikovali z delavstvom. V socialni demokraciji je namreč ogromna manjšina slovenskega delavstva in če bo deželni odbor kazal svojo naklonjenost delavstvu, tega gotovo ne bo storil potom rdečih generalov, ki se rede od delavskih žuljev in ki se na štrajke vozijo v drugem razredu. Sicer pa je bil tudi za »Ljudski oder« zadnji termin 24. april, ker se bo sedaj oder rabil za shrambo kulis ter se v tem času zgradi nova shramba. Če meni »Rdeči Prapor«, da bi se vse delo moralo vrteti tako kot se vrte socialno demokratski možgani, se ravno tako moti, kakor se moti s trditvijo, da je delavstvo socialna demokracija. Sploh pa »Rdeči Prapor« s svojimi neslanimi napadi deželnemu odboru socialne demokratske prošnje najboljše priporoča za primerno uvaževanje.

lj **Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«** za hrvatsko šolo na Reki. Na izletu v Benetke se slov. glasbeno društvo »Ljubljana« ustavi na Reki, da zopet izvrši dejansko delo za hrvatsko-slovensko vzajemnost, katero ves čas svojega obstanka 19 let zvesto goji. Pevke in pevci »Ljubljane« hočejo svoje poučno-zabavno potovanje združiti tudi z narodnim delom. Včeraj je bilo odposlanstvo »Ljubljane« na Reki, kjer se je s predsednikom bratske »Jadranske Vile«, velezaslužnim ravnateljem »Ungaro Croata« g. Blaževičem dogovorilo, da »Ljubljana« poje na Sušaku dne 14. maja na korist hrvatske šole na Reki. Kakor čujemo, sodelovali bodo pri tej priredbi tudi člani hrva-

škega gledališča iz Osjeka, ki sedaj gostujejo na Sušaku. »Jadranska Vila« je mnogim članom »Ljubljane« še v najboljšem spominu od takrat, ko je leta 1897. prihitela k veliki slavnosti blagoslovljenja zastave »Ljubljane«. Ako »Ljubljana« sedaj na svoji poti skozi Reko svoj zbor postavi v službo hrvatskega šolstva na Reki, s tem le izvršuje dejanje bratske zahvalnosti. Izvršuje pa »Ljubljana« s tem tudi na najlepši način ono točko svojih pravil, ki ji nalaga širiti lepoto slovenske pesni. Nikdar se hrvatsko-slovenska vzajemnost ne poudarja dovolj, nikdar se je dovolj ne goji, zato z iskrenimi simpatijami spremljamo pevke in pevce »Ljubljane« ob njihovi nameri lepo slovensko pesem posvetiti sveti hrvatski stvari, ki nam mora biti vsem skupna.

lj **Razprava Anton Kristan in Ivan Kocmur** se nadaljuje v sredo, 27. t. m. ob pol 12. dopoldne pri okrajnem sodišču v pritličju.

lj **Novotarije pri požarih.** Kakor smo izvedeli, je magistrat ukazal ljubljanski požarni brambi, da ne bo smela več sodelovati pri požarih v ljubljanski okolici, nadalje je tudi ukazal, da se ob požarih ne bo smelo streljati ponoči na Gradu, da se prebivalstvo ne razburi, kakor tudi se baje ne bo smelo ob nočnih požarih dajati z rogom po ljubljanskih ulicah alarmno požarno znamenje. V utemeljevanje teh odredb se ne bomo spuščali, dasi bi bilo po našem mnenju pač pri posebnih ljubljanskih razmerah prav, da kadar se gre za take važne novosti, naj bi se prej v občinskem svetu o tem razpravljalo in sicer tako, da bi imelo priliko tudi v ljubljanski občinski upravi ne zastopano ljubljansko prebivalstvo povedati po časopisju svoje mnenje, ker gotovo tega najzagrizenejši pristaš zdej vlada-joče magistratne stranke ne more trditi, da imata ravno magistrat in ljubljanski občinski svet vso modrost v zakupu. Nedvomno je dal povod za najnovejši ukaz medvoški požar. Res, to ni bilo prav, da se je parna brizgalna samo s parom konj peljala v Medvode. Najmanj dva para bi bila morala peljati. Tudi ni bilo prav, da se ni takoj skrbelo za potrebno pripravo pri rešilni postaji. Ampak čisto s človekoljubnega stališča moramo grajati, ker se prepoveduje sodelovanje ljubljanske požarne brambe pri požarih v ljubljanski okolici. Saj lahko zgori tudi poslopje kakemu liberalcu v ljubljanski okolici ravno zaradi tega ukaza, ker ljubljanska parna brizgalna, dasi že stara, je le fejš in prav je, da sodeluje pri požarih v ljubljanski okolici, saj v Ljubljani je ob slučajju požara tako vodovod, ki krepkejšo deluje kakor parna brizgalna. Streljanje na Gradu! Saj je menda prav, da se Ljubljancem opozori na požarno nevarnost. Nismo še čuli, da bi bila kaka najnervoznejša dama kdaj omedlela, če poči strel na Gradu. Res, v »Mestnem domu« stanuje 16 ognjegascjev, a pri večjih požarih, bodisi v Ljubljani ali v ljubljanski okolici pač to število ne zadostuje, kolikor je nam znano, pa mestna občinska uprava še ni poskrbela za to, da bi imeli vsi ognjegasci in policijski uradniki in stražniki in detektivi in vsi ljubljanski izvoščeki napeljan v svoja stanovanja telefon na občinske stroške. Kadar storite to, takrat bomo tudi mi rekli: Streljanje na Gradu in požarno alarmno trobentanje ni potrebno, ker se poklicani lahko skličejo po telefonu, kar bo pa seveda pri najboljši volji trajalo več časa, kakor zdej, ko spravi »pump« na Gradu vse poklicane na pomoč!

lj **Iz domobranstva.** Prestavljeni so: stotnik Ciril Dolenc iz Lvova v Ljubljano, stotnik Josef Hanel iz Stanislava v Ljubljano, nadporočnik Anton Pohl iz Ljubljane v Przemysl, Franc Jurkovič iz Griža v Ljubljano, poročnik Alojz Vavken je prestavljen iz Ljubljane v Trient.

lj **Pokopali** so danes ob 5. uri popoldne soprogo preiskovalnega sodnika g. Kremžarja, ki je v soboto umrla v deželni bolnišnici.

lj **Obstrukcija o priliki imenovanja policijskega nadzornika.** Kakor smo izvedeli, je bila ob priliki imenovanja novega policijskega nadzornika zelo burna debata v občinskem svetu. Gospod župan Hribar in nekaj drugih občinskih svetnikov je odločno nastopilo proti imenovanju novega policijskega nadzornika Ivana Javornika. A konečno je vendar obstrukcija zmaga. Gospod župan Hribar je raznim proslencem, ki so se oglašali za to službo, dejal, da je to mesto za častnike. Med proslenci ni bilo nobenega častnika, pač pa večje število aktivnih in umirovljenikov orožniških stražmojstrov in nekaj podčastnikov. Novi policijski nadzornik je, kakor se govori, lepe vnanosti, a nima zmožnosti za ta posel. On je bil

orožnik, nazadnje pa pisar pri nekem sodišču. Javornik je bil torej imenovan proti županovoj volji. Mi zabeležimo to vest, da bo javnost vedela, da je tudi v občinskem svetu nastala nekaka zarota proti županu Hribarju in da niso tu vsi tako složni, kot golobje, ki gnezdiijo pod rotovskiimi okni. Omeniti pa moramo tudi še, da je neki gospod, čegar ime sedaj zamolčimo, pripovedoval po rotovžu in drugod, da so nadzorniku že štete ure, ki jih bo prebil v tej službi.

Ij Umrla je včeraj gđna. Josipina Pellé, 79 let stara, stanujoča na sv. Petra cesti št. 22. Pogreb bode v torek ob štirih.

Ij Agitator Škarja. Kdo se ne bode spominjal znanega ljubljana Škarja, ki je bil veliko let v Kranju krojač in agitator liberalne stranke. Škarja je bil tudi sedaj brezplačni »agitator« pri občinskih volitvah. Mož je sedaj brez vsakega posla in hodi baže tudi trkat na vrata, kjer stanujejo klerikanci. Toliko v vednost dobrosrčnim ljudem.

Ij Dve nesreči s flobert pištolo. Pri tigranju s flobert pištolo se je včeraj obstreli v nogo Janko Ravnik, ki igra na klavir v tukajšnjem kinematografu. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Danes se je obstreli v roko s flobert pištolo Engelbert Oberwalder.

Ij Mlada Robinzona. Minuli teden se je 14letnemu Francu Gujonu iz Kranja poljubilo v svet in po metropoli kranjske dežele. Popustil je svoje starše in jo primahal v Ljubljano. — Enake misli in želje je imela tudi 9letna Jožefa Pärzova iz Brega pri Kočevju. Tudi ta je prišla v Ljubljano, a ni ji bilo dano, da bi si jo natančneje ogledala, kajti padla je v roke policije, kakor tudi Gujon, in oba sta bila poslana zopet v svojo domovno občino.

Ij Ponesrečeni Ljubljancin. 40 letni Ljubljancin Mihael Z e l e v Plase Škurinjan je padel pod voz ter so mu kola šla preko nog. Ranjenca so prepeljali v bolnico.

Ij Čegavi so predmeti? V Celovcu pri deželnem sodišču je zaprt ključavničarski pomočnik, zelo nevaren vlomilec Ivan Zebal, rojen leta 1878. na Dunaju, pristojen v Kranj, kateri je imel pri sebi več reči sumljive provenienice, in sicer: 1 zvezek Kirschnerjevega vezanega konverzacijskega leksikona od leta 1906, nemška geografija, knjiga za sestavljanje pisem, dve lepi svetlorumeni posteljni odeji, žensko krilo iz bele pike svile in taka bluza. Kdor te predmete pogreša, naj to pismeno ali ustmeno naznani pri mestni policiji ljubljanski ali pa kar naravnost celovškemu deželnemu sodišču.

Ij S ceste. V soboto popoldne je peljal prodajalec soda vode Anton Rojc z vozičkom čez frančiškanski most v trenutku, ko je prihajal iz nasprotne strani električni voz. Za njim je peljal s tovornim vozom blapec Fran Hren ter hotel Rojca prehiteti. Pri tem pa mu je zadel v voz, ga mu prevrnil in mu napravil pri sodavici 10 K škode. — Ko se je v soboto peljal po Prulah nek kolesar in srečal svojega tovariša, ga je ta prijel in potegnil s kolesa. Vsled padca je kolesar na nogi zadobil poškodbo in se mu je tudi razbila svetilka.

Ij Aretovala je v soboto popoldne mestna policija na poziv deželnega sodišča prodajalko Antonijo U., ker je proti nji uvedena kazenska preiskava zaradi hudodelstva tatvine.

Po svetu.

Iz tabora socialnih demokratov. Socialna demokracija rada govori o pravici svobodnega prepričanja in svobode govora, ako pa je kak socialni demokrat tako naiven, da se posluži te pravice in kritikuje napake v lastni stranki, potem se mu tako zgodi, kakor se je ogrskemu sodragu Alpariju, ki so ga vrgli iz stranke. Alpari se je namreč drznil v nekem socialnodemokraškem listu, ki izhaja v Nemčiji, bičati gnile razmere, ki vladajo v ogrski socialnodemokraški stranki. Socialnodemokraškemu strankinemu vodstvu je bilo to v povod, da je v sebi naklonjenih listih zlomilo palico nad Alparijem, ki so mu očitali judovstvo in pehanje za službami. Na strankinem zborovanju pred kratkim se je Alparija izključilo iz stranke s 101 proti 52 glasovom. Socialnodemokraški listi v Nemčiji, med njimi zlasti »Leipziger Volkszeitung«, se toplo zavzemajo za Alparija, ter upajo, vsled izključenja sodruga Alparija, ki bo še nadalje ostal njihov ogr. poročevalec, moralčnega ozdravljenja stranke.

Stavka godcev v dvorni operi. Začetek predvčerajšnje predstave v dvorni operi na Dunaju se je precej zakasnil. Glasbeniki orkestra so že pred časom zahtevali od ravnateljstva opere, naj se jim zvišajo plače. Pred začetkom

predstave je šla deputacija godcev k ravnatelju in izjavila, da ne bo orkester prej igral, dokler se ne ustreže njihovim željam. Pogajanja so se zelo zavlekla. Občinstvo, ki ni vedelo, kaj je vzrok zamudi, je postalo celo razburjeno. Končno se je začela predstava; ravnateljstvo je ugodilo zahtevam godcev.

Napredovanje kmetijstva v vzhodni Sibiriji. Kako napreduje kmetijstvo v vzhodni Sibiriji je razvidno iz uvoza kmetijskih strojev in drugega orodja. Industrija kmetijskih strojev je na Ruskem precej močno razvita in izvozi mnogo kmetijskega orodja in priprav v Sibirijo. Vendar pa samo ruska industrija ne more ugoditi zahtevam, ter zato z vsakim letom napreduje uvoz kmetijskega orodja iz Severne Amerike. Tako je leta 1906. dosegel ta uvoz kmetijskih strojev in orodja vrednost 18 milijonov rubljev, leta 1907. 20 milijonov rubljev, leta 1908. 26 milijonov rubljev, a v prvi polovici leta 1909 je presegla ta vsota celo 26 milijonov rubljev.

Ženske v kmečkih zastopih. Kmečka gospodinjstva društva v Prusiji so dobila pravico do dveh ravnopravnih zastopnic v delovnem odboru treh osrednjih kmečkih društev za sadjerejo in vrtnarstvo; poslala so tudi tri zastopnice v delovni odbor za perutninarstvo, ki ga je sestavila kmečka zbornica.

Učinki ženske volivne pravice. Kako učinkuje ženska volivna pravica na zakonodajo, priča zakonski načrt, ki ga je v prvem branju sprejela zbornica poslancev države Viktorija v Avstraliji. § 1. določa: Vsak neoznjenjeni moški, ki se izpozabi na kakem dekletu, je dolžan najkasneje tekom osmih mesecev isto vzeti za ženo, v nasprotnem slučaju ga je kaznovati s tremi leti ječe. § 2.: Časniki ne smejo poročati o pregreških proti ženskim osebam; prestopki se kaznujejo z globo do 8000 mark. Kakšen bo uspeh tega zakona, si lahko vsak po svoje razlaga, gotovo pa je, da ženska najde pravo zaščito v zakonodaji šele tedaj, kadar pri njej ženske sodelujejo.

Konec hajduka. Pred kakimi 40 do 50 leti so v dalmatinskih gorskih pečinah živeli hajduško življenje sedmeri bratje Lasić, pred katerimi se je treslo ljudstvo pa tudi oblasti. Moderni čas je sam po sebi napravil konec hajduštvu, a sedaj je v Cavtatu umrl zadnji izmed hajduških bratov: Pero Lasić v visoki starosti.

Morski roparji. V kaspiskem morju so se pojavili morski roparji. Veliko ladjo ruskega parobrodnega društva »Atanasijev« so napadli morski roparji. Razvil se je krvav boj, v katerem je bilo mnogo mornarjev ubitih. Ruski mornarji so podlegli, nakar so morski roparji oropali rusko ladjo.

Morilec deklet Albert Walter obsojen je bil v soboto v New Yorku na smrt.

Ženske na nemških vseučiliščih. V zimskem semestru 1909/1910 je bilo na 21 vseučiliščih na Nemškem vpisanih 1856 žensk. Od teh študira modroslovje, filologijo ali zgodovino 975, medicino 476, naravoznanstvo in matematiko 287, zobozdravstvo 46, pravo 32, državnoznanstvo in poljedelstvo 27, evangelijsko bogoslovje 5 in farmacijo 2. Domačink (nemških državljanek) je bilo nekako 1400, ostale so tujke, večinoma Rusinje in Američanke.

10.000 dolarjev za deklico. Iz Louisvillu, Ky., v Ameriki, se poroča 3. aprila: Tukajšnjemu trgovcu Kellnerju so roparji lansko leto odvedli osem let staro hčerko Ano. Vsa poizvedovanja so bila zaman. Pretekli teden pa je dobil Kellner pismo od roparjev, v katerem se mu naznanja, da dobi hčer nazaj, če plača 10.000 dolarjev odkupnine in se s prisego zaveže, da ne bo sodnijskim potom postopal proti roparjem. Kellner se je v vsem tem zavezal in jutri se napoti iz mesta z 10.000 dolarji, da reši svojo hčer. Kellner v resnici neče preganjati roparjev.

Telefonska in brzojavna poročila

SMRTNA KOSA.

Pragersko, 25. aprila. Župnik Alojzij Gričnik je včeraj umrl. Pogreb bo jutri v torek.

HRVAŠKO KRŠČANSKO SOCIALNO DELAVSTVO.

Zagreb, 25. aprila. II. velika skupščina krščansko-socialnega hrvaškega delavstva se je vršila zelo sijajno in pri velikih udeležih. Zastopniki in zastopnice slov. kršč. soc. delavstva so bili burno pozdravljeni, posebno pa še poslanec dr. Krek in Gostinčar, ki sta navdušeno govorila za delavsko organizacijo. Tudi komerz je bil zelo sijajen.

ZMAGA HRVAŠKIH KRŠČANSKIH SOCIALCEV V TISKARSKEM DRUŠTVU.

Zagreb, 25. aprila. Včeraj so pri volitvi odbora v tiskarskem društvu v Zagrebu zmagali kandidatje krščansko-socialne liste s 55 proti 40 glasovom.

NENADNO UMIROVLJENJE V NAUČNEM MINISTRSTVU.

Dunaj, 25. aprila. Veliko pozornost vzbuja dejstvo, da je sekcij. načelnik v železniškem ministrstvu baron Forzer dobil »radi boleznii« šestmesečni dopust in da se več ne povrne na svoje mesto. Forzer je bil nedavno vodja železniškega ministrstva in je sorodnik bivšega nemškega ministra rojaka Schreinerja.

SOPROGA GORIŠKEGA DEŽELNEGA GLAVARJA UMRLA.

Gorica, 25. aprila. Umrla je soproga gorškega deželnega glavarja, gospa Marija de Pajer. Rajnica je bila sestra italijanskega senatorja Petra Blaserna, ki je prišel v Gorico, pa je našel sestro že mrtvo.

KRAMAŘEV GOVOR.

Praga, 25. aprila. Na kongresu mladočeške stranke, ki se je vršil včeraj, je govoril dr. Kramař o političnem položaju. Poudarjal je, da se vlada ne sme naslanjati samo na eno ali dve narodnosti, marveč mora predstavljati pravično zastopstvo vseh avstrijskih narodov. Čehi ne gredo za tem, da dobe oblast, tudi ne za tem, da so v vladi zastopani v sedanjih razmerah, ker hočejo, da se vlada naslanja na vse narode. Zato Čehi ne bodo silili svojih ljudi v vlado, da ne bodo prišli v napaden položaj. Kramař je dolžil Poljake, da so svojih obljub ne izpolnijo. Čehi so glasovali za izpremembo poslovnika, kakor so Poljaki želeli, Poljaki pa ne vračajo tega. Končno je govoril o potrebi nove konstelacije strank v parlamentu na podlagi trdne delovne večine.

VOLITVE NA FRANCOSKEM.

Anarhisti divjajo. En župan ustreljen.

Pariz, 25. aprila. V nedeljo zvečer so udrili anarhisti v redakcijo socialističnega lista »Humanite« in potrgali električne žice. Tudi v uradništvu »Guerre social« so vse razmetali. Potem so udrili v dvorano, kjer je govoril Romanet, ga vrgli iz tribune in začeli streljati. Policija je s težavo napravila mir. V Cognacu je neki volivec ustrelil župana, ki je fungiral za predsednika volilne komisije.

Pariz, 25. aprila. Splošna sodba je, da tako mirnih volitev, kakoršne so bile včerajšnje, doslej skoro ni bilo na Francoskem. Razmerje v parlamentu bo ostalo skoro gotovo neizpremenjeno. Z malimi izjemami je Pariz ostal zvest svojim dosedanjim poslancem, ki so večinoma nacionalci. Nova politična osebnost je prišla v zbornico z majorjem Triandrom, sorodnikom generala Boulangerja. Ministri in državni tajniki so, izvenzmi Milleranda, izvoljeni že pri prvi volitvi.

SAMOUOMOR V VLAKU.

Trst, 25. aprila. V vlaku, in sicer v brzovlaku južne železnice, ki je včeraj zjutraj vozil mimo Divače proti Trstu, se je v 2. razredu ustrelil uradnik na tržaški pošti, 39-letni samski Artur Fittke, ki se je pripeljal iz Gradca, kamor se je bil podal v opravkih. V tržaški bolnici je zvečer izdihnil. Vzrok neznan.

SNeg NA ČEŠKEM.

Praga, 25. aprila. Te dni je na Češkem padlo mnogo snega. Krkonoši so vsi beli. Po dolinah je monogo snega. Mraz je napravil mnogo škode sadju. Včeraj je tudi v Pragi snežilo.

ŠTIRISTO OSEB UTONILO.

Belgrad, 25. aprila. Poročila o zadnji povodnji v Šumadiji so vedno strašnejša. Doslej je število oseb, ki so utonile v valovih, naraslo na 400. V tridesetih vaseh Šumadije je škode nad 10 milijonov dinarjev. Tudi v Pirotu, Nišu in v dolini Toplica je bila povodenj uprav katastrofalna.

SILNA VROČINA V ITALIJI.

Rim, 25. aprila. Od včeraj je tu in po celi srednji Italiji silna vročina. Na tisoče oseb se koplje v Tiberi. Ponekod spravlja ljudstvo to izredno vročino v zvezo s Halleyjevim kometom ter je silno razburjeno.

VEČ STO HIŠ ZGORELO.

Lake Charles (Louisiana), 25. aprila. Velik požar je uničil več sto poslopij, med njimi rotovž, katoliško cerkev in samostan. Škode je dva milijona dolarjev.

ETNA MIRNA.

Rim, 25. aprila. Poročila z Etne pravijo, da se je ognjenik sedaj popolnoma pomiril. Profesor Ricca je na ognjeniku konstatiral 16 novih žrel.

Kupujte le vžigalice: „U korist obmejnim Slovincem“.

Tiskar, stavec ali strojnik

se išče kot kompanjon. Natančnejša pojasnila ustmeno ali pismeno. Ponudbe pod **D. M.** na upravo lista.

Kompanjon ali kapitalist

ki bi hotel par tisoč kron plodonosno vložiti v koncesijon. obrt, se išče. Ponudbe pod **F. U.** na upravnništvo „Slovenca“. 1202 2-1

30-50 stavb. mizarjev

kršč. soc. organizacije dobi v Sarajevu trajno delo. Poblizja pojasnila daje „Zveza delodajalcev v Bosni in Hercegovini“ kamor naj se naslavljajo event. dopisi. 1198 3-1

1206



Hinko Zirkelbach javlja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je njegova preljuba, dobra mati, stara mati, teta in tašča, gospa

Uršula Zirkelbach, roj. Mihelčič

danes, dne 25. aprila, ob 4. uri zjutraj po dolgotrajnem bolehanju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 75. letu starosti mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb drage rajnice bo v torek, dne 26. aprila, ob 5 uri popoldne iz hiše žalosti, Mala Celnarska ulica št. 9, na pokopališče pri Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

Draga rajnica se priporoča v poobno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1910

1209



Sorodnikom, znancem in prijateljem javljamo žalostno vest, da se je naš ljubljencek

Francek

v soboto ob 4. uri po težki, mučni bolezni združil s krilatci.

Žalujoča rodbina **Peterlinova.**

Škocijan p. Turjaku, 24. aprila 1910.

1208



1-1

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je iskreno ljubljeni, nepozabni naš soprog, oziroma oče in brat, gospod

Josip Demšar

trgovec in posetnik,

danes zjutraj po kratki, mučni bolezni v starosti 56 let svojo blago dušo izdihnil.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v torek dne 26. aprila ob desetih dopol. iz hiše žalosti na pokopališče pri cerkvi sv. Frančiška.

Pokojniku bodi blag spomin!

V Železnikih, 24. aprila 1910.

Tilka Demšar, roj. Vavken, soproga. — **Joško, Vladko, Mirko, Metod,** sinovi. — **Fran Demšar, c. kr. okrajni tajnik v p., brat.** — **Lujza Hafner, Evgenija Vavken, Anica Naglič,** sestre.

Venci se hvaležno odklanjajo.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 25. aprila.

Pšenica za maj 1910	11-90
Pšenica za okt. 1910	10-58
Rž za april 1910	8-25
Oves za maj	7-02
Oves za oktober 1910	7-65
Koruza za maj 1910	5-80
Koruza za julij 1910	5-98
Efektiv: hladno.	

Pred otvoritvijo istrske razstave.

Istra stoji pred otvoritvijo prve deželne razstave v Kopru. To oznanjujejo že meseca veliki in majhni lepaki po celem Istri. Pri pogledu na te lepake po človek pač misli, da se bo otvorila razstava kje doli na Laškem. Iz te velike laške reklame je že razvideti, da bo ena glavnih nalog te razstave pokazati svetu, kakor da je Istra skozi in skozi laška dežela. Skušalo se bo zatajiti, da biva v Istri narod, da biva v Istri Slovani, kateri delajo laški klikli veliko preglavico v boju za enakopravnost, katere istrski Lah Slovonom nočejo priznati. Istrski Slovani bi v trenutku istrske deželne razstave pač ne imeli nič proti temu, da jih hoče laška klika zatajiti, vsaj bi se jim ne bilo treba sramovati nad vse revnega notranjega deželnega položaja, kateri je sad laško-liberalnega gospodarstva. Istra je žali bog gotovo ena najbolj revnih in zapuščenih dežel naše monarhije, akoravno ima dežela srečno lego ob morju, iz katerega bi zamogla črpati zaklade v svoj dobrobit. Laško-liberalno deželno gospodarstvo pa dosedaj ni bilo zmožno teh zakladov privedi do veljave in jih spraviti v stan, da bi imela dežela in njeni revni prebivalci od istih dobičkov. Laški gospodi se do sedaj ni šlo za povzdigo dežele, gre se jej pa pač vedno za to, kako v Istri zatreti slovenski življ. V Avstriji morebiti ne trpi nobena dežela toliko žee, kakor Istra, toda laška gospoda se ne briga za to, da bi dala, oziroma izposlovala svojim deželanom vsaj pitne vode. Deželni zavodi so tudi tako izborni, da je pred dnevi deželni odbor izdal na podrejena županstva okrožnico, da ni v stanu sprejemati kakršnihkoli umobolnih, ker ne razpolaga v bolnišnici s takimi oddelki, in, čujte, ker ne more (deželni odbor) prevzeti odgovornosti za posledice takih bolnikov, ako bi se sprejeli v deželno bolnišnico. V vsaki drugi deželi bi tak odlok, izdan od deželne oblasti povzročil odločen odpor, toda v Istri tega ni. In zakaj ne? Laško časopisje molči in se mora strinjati s tem, kar odločijo njegovi voditelji, naj si bo že prav ali narobe. Slovani pa ne razpolagajo s potrebnim časopisjem, v katerem bi ožigosali in širšemu svetu pokazali laško deželno gospodarstvo v pravi luči. Da dežela, katera nima oddelka za uboge umobolne in ne razpolaga niti s pitno vodo, ne more govoriti o modernem napredku, to bo morda vsakomur jasno, edino istrski laški gospodi ne. Istra je dežela, katera bi po svoji legi in pod spretnim deželnim gospodarstvom lahko svojim deželanom nudila največje udobnosti. Dežela je vinorodna, v deželi je ribarstvo, ko bi bilo pitne vode, povzdignila bi se živinoreja in Istra bi bila pravi raj. Toda laško-liberalna gospoda, katera ima deželne vaje v rokah, pusti svoje davkoplačevalce stradati in je mnenja, da je njena najvišja dolžnost, pritiskati Slovence k tlom in zatirati slovenski življ. Vso to notranjo revščino, za katere zboljšanje se laški gospodi pri deželni mizi dosedaj niso mnogo menili, se bo skušalo v prvi istrski razstavi širnemu svetu prikriti. V Kopru se bo od največjih zatiralecev istrskih Slovanov otvorila prva istrska deželna razstava, med tem ko kliče notranje prebivalstvo Istre po zdravi pitni vodi in po najnujnejših potrebah, da ne utone v siromaštvu. Zato pa istrskim Slovanom ni treba žalovati, da jih laška gospoda za časa razstave prezira, se jim vsaj ne bo treba mesto njih sramovati. Sramuje naj se laška gospoda sama, ker to so sadovi njenega gospodarstva. Pod slovenskim regimom bi bilo kaj takega nemogoče.

Iz reške doline na Notranjskem.

Pravega domoljuba navdaja veselje, ko vidi, da se je naše učiteljstvo jelo zadnje čase vrolo gibati. S tem svojim odkritim nastopom v javnosti skuša polagoma otresti se morečega nasilstva in pritiska liberalnega gospodarstva med vodečo strujo nekaterih zagriženih a še bolj napihnjenih in nadutih učiteljev. Tisti časi, ko se je vse klanjalo in pokorilo nekaterim, boječ se osebnih napadov po umazanem in sramotilnem liberalnem časopisju, so, hvala Bogu, minuli. Nekateri svobodomiselnih ljudskošolskih pedagogi sicer še lahko nadaljujejo svojo »frazasto« modrost, kar vas pa bode končno same ubilo in uničilo na celem črti. Povemo vam v brk, da naše verno in dobro ljudstvo pozna vas do dobra; zato tudi vam ne zaupa in vas ne mara, ker delate proti njegovi volji in proti stremljenju naroda samega. — Vse drugače pa deluje na šolskem polju v vzgojnem in socialnem oziru oni del učiteljstva, ki se je ločil od vas,

dobro vedoč, da zamore ljudski učitelj edinole v medsebojnem sporazumu z duhovnikom v šoli in izven šole delovati uspešno in plodonosno ter vedno le na podlagi načel krščanstva in katoličanstva.

Tako načelo si je napisalo na svoj barjak tudi na novo ustanovljeno društvo učiteljev, učiteljc in katehetov v reški dolini, podružnica »Slomškove zveze«. V kratkem času svojega obstanka je društvo pokazalo, da ume namen in korist šole in učiteljstva povzdigniti. Zadnje zborovanje podružnice v St. Petru na Krasu minoli četrtek se je izvršilo povsem izborno in v splošno zadovoljnost udeležnikov. Sestanka se je udeležilo veliko učiteljc, učiteljev, katehetov in tudi nekaj ne učiteljev. Bilo nas je čez 40! Na zborovanje je prišel iz Ljubljane predavat gospod profesor in deželni odbornik Evgen Jarc, jako vnet šolnik, ki se trudi vsestransko za povzdigo kranjskega ljudskega šolstva. Za temo si je gospod odbornik izbral: »Varstvo zgodovinskih spomenikov in prirodnih lepote v naši deželi.« Podal nam je obširno zgodovinsko sliko o tem velebnem predmetu. Navzoče je navduševal, da se poprimemo z vso vnetostjo tega dela, da uprav učiteljstvo in duhovništvo v tem oziru zamoreta storiti mnogo koristnega. Treba je za to spodbujati še mladino zlasti v šoli, da dobi veselje do predmeta ter pravo iskreno ljubezen do rodne zemlje svoje, ki ima v sebi toliko prirodnih krasot in koder se nahaja še vse polno raznih dragocenih zgodovinskih spomenikov. Ako pridobimo za to misel našo mladino, storili smo že silno veliko. Ljudstvo pa bo jelo na to obračati večjo pozornost, kakor do zdaj.

Da je gospod predavatelj ubral pravo struno, svedočila je vsestranska in obširna debata, ki se je vnela po končanem govoru. V razgovor so posegli razni gospodje, n. pr. And. Ažman, J. Grad, dr. J. M. Kržišnik, Karol Lenassi, Martin Škerjanec, gospica Luc. Trampus, društveni predsednik in drugi. Na razna vprašanja podal je splošna pojasnila gospod deželni odbornik Jarc.

Gospod župnik Škrjanec je koncem zborovanja stavil resolucijo, merečo na to, da naj bi se ustanavljanje novih enorazrednic po deželi bolj omejilo, ki se je sprejela soglasno.

Določilo se je tudi, da se to šolsko leto priredita še dva shoda, in sicer prvi meseca junija v Košani, drugi pa začetkom julija; za zadnji sestanek se določi kraj pri prihodnjem zborovanju. Oficielnemu delu je sledila vežela prosta zabava, pri kateri se je rekla marsikatera krepka in umestna beseda. — Gospodu deželnemu odborniku Jarcu za temeljito in zanimivo predavanje izrekamo na tem mestu iskreno zahvalo! Podružničnemu odboru pa kličemo: Le tako naprej za pravi blagor in koristen napredek mladine, šolstva in krščanske mislečega učiteljstva — vedno le na podlagi katoliških načel v zvezi s slovenskim svečeništvom!

Cerkveni letopis.

+ Dolenji Logatec. Piše se nam: Te dni se nam bo uresničila stoletna želja po samostojni župniji. V sredo, 27. t. m. popoldne pride namreč prvi naš župnik, vlč. g. Valentin Remškar, doslej ekspozit v Matenji vasi, in ga bomo slovesno sprejeli. Še bolj slovesen dan pa bo nedelja, 1. majnika, ko bo nova župnija slovesno proglašena samostojnim in bo umeščen tudi novi gosp. župnik. Ker je prevzvišeni gospod knezoškof zadržan, da bi mogel priti med nas, izvrši slavnostni obred njegov generalni vikar, mil. g. Flis. Ta dan se blagoslovi tudi spominska plošča, vzidana v cerkev v spomin blagima pokojnikoma Fr. Gerdadolniku in Ivani Marguč, ki sta omogočila s svojima zapuščinama ustanovitev naše nove župnije. — Za to pomenljivo slovesnost se vrše velike priprave. Kakor čujemo, bo pri slavnosti sodelovalo tudi slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«, katero nastopi z večjim zborom. Kako se bo slovesnost izvršila, sporočimo.

— Konferencijski Sodal. SS. Cordis Jesu za novomeški dekanat bo dne 27. t. m. v Toplicah.

AVSTRO-OGRSKA.

Mladočeški strankarski shod

se je vršil dne 23. t. m. ob navzočnosti 326 delegatov. Shod »narodni strany svobodomyne« je otvoril gosposko zbornični član dr. Skarda, ki se je izjavil za izpopolnitev strankine organizacije. Shod je pozdravil v imenu Prage praški župan dr. Karel Groš. Nato je bilo izvoljeno predsedstvo: predsednik Karel Adámek, podpredsedniki: dr. K. Groš, Ervin Spindler. Vil. Holoubek, zapisnikarja Odon Para in Mat. Jirout. O organizaciji, tisku in o strankinih fi-

nancah je poročal dr. Alojz Rašinovi. Naglašal, da je sicer dobila stranka le 14 državnozbornih mandatov, a da se omalaja, ker ji čimdalje bolj pristopa visokošolska mladina. Shodov je imela stranka leta 1908 109 in leta 1909 378, leta 1910 v prvih treh mesecih 98 shodov. O razmerju narodni strany svobodomyne je z drugimi češkimi strankami govoril dr. Zdeněk Tobolka. O reviziji politično-gospodarskega, socialnega in komunalnega strankinega programa je govoril Fiedler, dr. Metelka pa o strankinem kulturnem programu. Zanimivo je, da so izvolili v širši izvršilni odbor tudi žensko: redaktorko Sisová Miloslava. Zvečer je bil prijateljski večer v Narodnem domu v Kraljevih Vinohradech, na katerem je navduševal dr. Kramář za nadaljnje agitačno delo inteligence. Bivša ministra dr. Fořt in dr. Pacak sta opravičila svojo nenavzočnost.

INOZEMSTVO.

Francoske volitve.

Na Francoskem morajo kandidati prigrasiti svoje kandidate. Za letošnje državnozbornske volitve na Francoskem je potekel rod 20. t. m. Priglasilo je dozdej svoje kandidate 2678 kandidatov; za vsako poslaniško mesto se potozajo povprečno štirje kandidati. Seinski departement izkazuje 400 prigrasitev. Nasprotnik kandidatov ima samo 29 prigrasjenih kandidatov.

Rusi in Turki.

»Novo Vreme« objavlja daljši članek, v katerem naglašal, da zdaj smatra Rusija Turčijo, ki se je oprostila tujskega jerobstva, ne za nedoletno, marveč sebi enako vredno državo, s katero se morajo ojačiti zveze Rusije.

Iz Srbije.

Kralj Peter je odpotoval v Kragujevac, kjer si ogleda s Pasićem, stavbenim in vojnim ministrom škodo, ki jo je napravila povodenj. — V Gornjem Milovanovaču garnizijoči princ Jurij si je tudi ogledal poplavljeni kragujevački okolico. Princa Jurija je povabil kralj, da preživi pravoslavno veliko noč v Belgradu. — »Dnevni List« poroča, da obišče turški prestolonaslednik Izvedin Belgrad 18. majnika.

Učni jezik po ruskih zasebnih šolah.

Ruski naučni minister je predložil ministrskemu svetu zakonski načrt, ki naglašal, da se morajo vsi predmeti razven verouka in materinščine po zasebnih šolah prednašati rusko. Po srednjih in ljudskih šolah se smejo razven rusčine, zgodovine in zemljepisja vsi predmeti prednašati v neruskem jeziku, če je namenjena šola neruskim otrokom.

Japonska išče posojilo.

Japonska išče posojilo 314 milijard. Na Francoskem se najame 18 milijonov funtov šterlingov, v Londonu pa 9 ali 10 milijonov.

Kralj Edvar in cesar Viljem

se snideta avgusta v Cronbergu.

»KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.«

Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest. Cena broš. izvodu 60 vin., kart. 80 vin. — Krščanski princ in junak, vzgojen v mohamedanski veri, se je kot vpliven vojaški dostojanstvenik v turški vojski zavedel svoje domovine in krščanskega pokoljenja ter se postavil v nekem odločilnem boju na čelo krščanske vojske. Vsled svoje brezprimerne hrabrosti in nedosegljive spretnosti je osvobodil svojo domovino turškega nasilja in rešil po hudih naporih in s svojo izredno hladnokrvnostjo krščansko krasotico Iduno, hčerko kneza Hunijada iz turškega harema. Povest ima zgodovinsko podlago in je izredno zanimiva.

Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Spisal Vaclav Beneš-Trébižský. Cena broš. knjigi 3 K 20 vin., eleg. vez. 4 K 30 vin. — Povest je vzeta iz zgodovine kristjanjenja polabskih Slovanov, polna zanimivih dejanj in zapletljajev. Slovenci jo bodo čitali z izredno pozornostjo in obilno koristjo.

Quo vadis? Roman iz Neronove dobe. Spisal Henrik Sienkiewicz. Cena vezani knjigi 5 K 50 vin. — Roman iz časa krutega cesarja Neron, ki nam opisuje na eni strani pohotno propalost Rimljanov, na drugi strani pa nežno cvetko krščanske ljubezni, ki je kljub krvoločnemu razganjanju vsklila tudi v vrvenju razuzdanega mesta in še celo v najbližji cesarjevi okolici in ki jo je tako skrbno gojil prvi cerkveni poglobar sveti apostol Peter. Tudi naslov romana se opira na staro legendo, ki nam predločuje napore boje in delovanje svetega apostola. Roman je svetovno znan in izredno zanimiv.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbir.

ka. I. zvezek. Cena broš. 80 vin., kart. 1 K 20 vin. — Zbirka pravih biservov za ljudstvo. Zanimiva in poučna je zlasti pripovedna slika: »Iz bolezni alkoholnega norca«, dalje obsega sledeče povesti: »Oče in sin«, — »Berač s stopnjic pri sv. Roku«, — »Kovač iz Antwerpna«, — »Vojakov rejenc«, — »Pokora«, — »V snegu«.

Darovi.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so darovali:

135 K: gg. državni poslanci »Jugoslov. kluba« in sicer po 20 K: dr. Frid. Ploj, Ivan Hribar in Franc Roblek; po 10 K: Franjo Ivanišević, Matko Mandić, dr. Otokar Rybař, Vekoslav Spindić, Alojzij Štrekelj in Anton Vuković, vitez Vučjidel; po 5 K: Dušan Baljak, Mijo Bjeladinović in dr. Matko Laginja; — 100 K: Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet, Ljubljana; — 50 K: dr. Fr. Jesenko na Dunaju; — 40 K: Posojilnica v Logatcu; — 30 K: okraj. odbor, Laški trg; — po 20 K: Josip Dobida, c. kr. dvor. svetnik, Ljubljana in Jos. Bole, Reka; — po 10 K: Jos. Pauer, Braslovče, dr. Janko Sernec, Celje, Fr. Sadnikar, Celovec, c. kr. šol. svetnik Ant. Fras, Ivan baron Roscher-Roth in prof. Jak. Zupančič v Gorici, Rajko Arce in ravnatelj Lovro Požar v Ljubljani, inž. agr. Jak. Lah in dr. Jos. Wilfan v Trstu, okr. sodnik dr. Val. Flerin v Žužemberku; — 8 K: vlad. svetnik Andrej Senekovič, Ljubljana; — 6 K: dr. Fr. Žižek, Dunaj; — po 5 K: Franjo Kavčič, kavarnar v Idriji, dr. Andrej Korenčan, Pulj, dr. Mihael Truden, Dunaj in c. in kr. stotnik Jos. Velkaverh, Banjaluka; dr. Jak. Toplak, Ljubljana 4 K; — po 3 K: Dora Klobovs, Gorenja vas in Franc Illovar, Brunn a/G; — 2 K: Miha Žmavc, Rajhenburg.

Darove sprejema Ivan Luzar, nadrevident juž. žel. v p. na Dunaju, III. Reisnerstr. 27.

Pozor kolesarji!



Močna kolesa od K 100— naprej.
Finejše vrste od K 150— naprej.
znana kot najfinejša z najlažjim tekom.

Glavna zaloga »Puchovih« koles
Fr. Cuden, trgovec v Ljubljani.

1011 Ceniki zastoj in poštne prosti. (1)

Špargelj (prima)

razpošilja v 5 kg zabojih franko po povzetju za 10 K Fr. Hajdozy, Gorica, Via Stretta 9. V kratkem nov grah, nov krompir in črešnje.

Gostilno,

mesarijo

in pro-

dajalno

lastniku Javornik 76 Gorenjsko.

Velik zaslužek!

Ker popolnoma opustim trgovino, prodam za lastno ceno z 20% popusta razno galanterijsko, konfekcijsko in manufakturno blago.

V zalogi je 5000 — 6000 K. Prodram le raditega, ker moram že 30. aprila prostor zapustiti. Leopold Zore, Javornik Gorenjsko.

Učenko

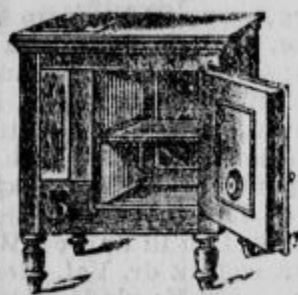
zdravo, od 16 do 18 let, večšo nekoliko nemščine, takoj sprejem v svojo trgovino z mešanim blagom, Anton Bonač, Begunje pri Cerknici.

Poštni dvovprežni voz,

še dobro ohranjen, se vsled opustitve vožnje pošte proda pod ugodnimi cenami. Več se lahko poizve pri Antonu Bonaču, Begunje pri Cerknici.

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig
za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu
izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.



SIMON PRAPROTHNIK

stavbni in pohištveni mizar v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7

priporoča p. n. odjemalcem svojo veliko zalogo

vsakovrstnih omar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, trgovine, deli-

katesne trgovine itd. Cena najnižja, posrežba točna.

Telegrami: Simon Praprotnik, Ljubljana Telefon št. 77. 118

Železnato vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2.—. Poštni zavoj (3 steklenice) franco zavoj in poština, stane K 6.60. Naročila po povzetju. 3281

Semena

vseh vrst pese, detelje, trave, repe, korenja in vseh vrtnih
1188 semen ima vedno v zalogi 3-1

trgovina Strel, Mokronog.

Za soče blago se garantira.

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; kri, moč, dravje do-
sežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak
3601 knjižico brezplačno

v lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani
ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za kadike.

Glavna zaloga:

Lekarna Ub. pl. Trnkoczy v Ljubljani
3427 Cena K 2.—. 52-1

Enonadstropna hiša

s 5 sobami, zraven lep vrt, podobno villi,
se proda iz proste roke v Rožni dolini
pri Ljubljani, 20 minut od Glavnega trga.
Več se poišče pri gostilničarju Balija
1131 na Glincah, preje Traun. 3-1

Pozor! Pozor!

Trgovci!

V moji 30 letni praksi se mi je posre-
čilo iznajti izborni sestavino za pripravo
creme za čevlje rumene in črne barve.
Sestavljena je enostavno in ceno in povzroči
v nekaterih sekundah izborni lesk. Recept
in cel način priprave želim prodati dobremu
trgovcu, ki si z malim kapitalom lahko
zagotovi eksport z izbornim uspehom.
Za skripcijo in delo se jamči. — Naslov pri
upravi „Slovenca“. 1159 3-1



Več natakarije

se sprejme takoj 1160

v hotelu „Tivoli“

Priporoča se

Gotrom in Lotream obleke po vsaki ceni

Solidna posrežba!
Nizke cene!

A. Lukič

Ljubljana, Pred Skofijo 19

Vedno najnovejša
konfekcija za
dame in deklice

Gostilničarska in krčmarska koncesija

ml. dedičev v Ljubljani se odda v zakup. Vprašati na tukajšnjem okrajnem sodišču
soba št. 30.

C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani, odd. IX.

dne 20. aprila 1910

Milčinski.

Modna in športna trgovina

Pavel Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte

Priporoča izdelane bluze, spodnja krila
in vse moderne nakitne predmete po zelo
ugodnih in brezkonkurenčnih cenah

Ogromna izbira damskih in
otroških slavnikov in čepic

V oddelku za gospode:

vedno samo najnovejši klobuki, čepice, te-
lovniki, srajce, kravate, palice, dežniki,
rokavice in vsi modni predmeti. Za šport:
vse potrebščine za turiste, kolesarje, lovce,
--- tennis, „Orle“ in „Sokole“ ---

Narodne zastave,
znaki, fra-
kovi, i. t. d.

Redka prilika za nakup!

K 44.40 stane

za gospode:

- 1 kompletna obleka
- 1 modni površnik
- 1 posamezne hlače
- 1 modni telovnik
- 1 klobuk ali slavnik

za dame:

- 1 kostum
- 1 raglan ali prašni plašč
- 1 krilo iz blaga ali za prati
- 1 bluza ali jupon
- 1 velika modna čepica

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Gostilničarske hčere

ki imajo veselje do kuhanja, imajo najlepšo
priliko izuriti se brezplačno v kuharstvo.
Pouk se vrši pod nadzorstvom kuharskega
nadzornika, ki je nadzoroval v gostilniški
šoli na Bledu. 1161

Priglasite se v hotelu „Tivoli“ v Ljubljani.

Apno

priznana najboljša
urske priporočila ::

: Franc Weinberger :
apnenice v Zagorju ob Savi.

Zaradi opustitve obrti se takoj pod ugodnimi
pogoji prodajo trije

Šivalni stroji

eden še malo rabljen.

Natančneje pove Anton Miklič, krojač na Tre-
1174 be-nem pri Mokronogu. (3-1)

Ura z verižico za samo kron 2.—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja
šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno,
36 ur idočo precizijško-anker-uro z lepo
verižico za samo K 2.—, ter 3 letnim pis-
menim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5.50,
5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju

prus.-šlezjska izvozna tvrdka
A. GELB, Krakov 340.

2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1



Lepa birmanska
darila!

Največja in
najoogatejša
izbirajo jako
znižanih cenah. — Se vladno
priporočam gg. botercam in
boterčkom za obilni obisk.

Z veseločuvanjem

Fr. Cuden

in in trgovci v Ljubljani.

Ceniki s koledar-
jem tudi po pošti
prosto.

1000